

CO₂-utslipp i Trondheim kommune i 2017

Total alle utslipp
Sjøfart (inkl. farled)
Cruise (inkl. farled)

469 069 tonn
32 631 tonn
3 429 tonn

Kilde: Miljødirektoratet

Visste du at
cruisetraffikk kun står for
0,7 % av totale CO₂-utslipp
i Trondheim?

Utslipp fra skip i havn i Trondheim Andel fra cruise i 2018

22 % SO_x 17 % PM
16 % NO_x 15 % CO₂

Kilde: DNV GL

MILJØKRAV TIL CRUISEINDUSTRIEN

	SO _x	NO _x / PM	CO ₂
GLOBALT	2020 Internasjonalt krav om å redusere utslipp av SO _x fra 3,5% til 0,5%. Krav om 0,1 % utslipp ved kai.	2016 Internasjonalt krav til nybygde skip om å redusere NO _x / PM-utslipp med 80 %.	2050 Internasjonalt krav om å redusere CO ₂ -utslipp med 50 %.
NASJONALT	2025 Nasjonal ambisjon om å redusere utslipp av SO _x til 0,1%.	2020 - 2025 Nasjonal ambisjon om trinnvis innskjerping av krav om reduksjon av NO _x /PM-utslipp for alle cruiseskip, uansett byggeår.	2025 Nasjonal ambisjon om nullutslipp så snart det kan innfris. Krav om landstrøm innen 2025.
LOKALT	2015 Krav til skip i verdensarvfjordene om å redusere SO _x i drivstoff til 0,1 %. Krav om nullutslipp i 2026.	2020 - 2025 Trinnvis innskjerping av krav om reduksjon av NO _x /PM-utslipp i verdensarvfjordene for alle skip, uansett byggeår. Krav om nullutslipp i 2026.	2026 Krav om nullutslipp i verdensarvfjordene i 2026.

Utslipp til luft fra cruiseskip

Svovel (SO_x) er en fargeløs, ikke-brennbar gass som irriterer øyne og luftveier og bidrar til sur nedbør.

SO_x

Utslipp av nitrogenoksid (NO_x) og bidrar til sur nedbør som kan skade dyre- og planteliv. Partikler (PM), kalles også svevestøv og er helseskadelig.

NO_x

Drivhuseffekten økes med utslipp av karbondioksid (CO₂) i atmosfæren som får jordas temperatur til å stige.

CO₂

Skipsfart genererer utslipp av svoveloksider (SO_x), nitrogenoksider (NO_x) og karbondioksid (CO₂).

Utslipp til luft er regulert gjennom Annex VI til MARPOL, en internasjonal konvensjon utarbeidet av FNs sjøfartsorganisasjon IMO.

SAMARBEID OM CRUISE

En egen strategigruppe skal etablere et felles ambisjonsnivå som sikrer bærekraftig vekst for cruisetrafikk i Trøndelag.

Strategigruppen består av Trondheim kommune, Trondheim Havn, Næringsforeningen i Trondheimsregionen, Visit Trondheim og Trøndelag Reiseliv.

MILJØTILTAK I CRUISEINDUSTRIEN

Renseteknologi etterinstalleres på motorene for å redusere SOx med opptil 99 %.

SCR-filer etterinstalleres på motorene for å redusere NOx/PM med opptil 99 %.

Landstrøm reduserer alle utslipp med 100 % ved kai.

LNG reduserer NOx/PM med 99 %, SOx med 90 % og CO2 med 29 %.

Så langt har ulike cruise-rederier tilsammen bestilt 25 LNG-skip til 2027.

Alternativt drivstoff:
Marine diesel, biodiesel, brenselceller, amoniakk, hydrogen og batteri.

Environmental Port Index (EPI) er en prismekanisme som stimulerer cruiseselskapene til mer miljøvennlig drift ved kai.

Trondheim Havn innførte EPI i 2019, som en av landets første havner.

EPI

Trondheim Havn